

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BAYRAK

**PROFESYONEL
FUTBOLCULARIN
İŞ SÖZLEŞMELERİNİN
SONA ERMESİ**

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BAYRAK

**PROFESYONEL
FUTBOLCULARIN
İŞ SÖZLEŞMELERİNİN
SONA ERMESİ**

ADALET YAYINEVİ
Ankara - 2023

ADALET BASIM YAYIM DAĞITIM SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Profesyonel Futbolcuların İş Sözleşmelerinin Sona Ermesi
Ahmet Bayrak

Hukuk Yayınları Dizisi – 3472

Birinci Baskı : Haziran, 2023

ISBN : 978 – 605 – 264 – 345 – 7

ADALET YAYINEVİ

Merkez

Strazburg Caddesi No: 10/B Sıhhiye-Ankara
Tel : (0312) 231 17 00
Fax : (0312) 231 17 10

İstanbul Şube

Mustafa Kemal Caddesi No: 60/C
(Anadolu Adliyesi Karşısı) Kartal-İstanbul
Tel : (0216) 305 72 81

Dağıtım

Strazburg Caddesi No: 17/B Sıhhiye-Ankara

Bursa Şube

Bursa Adliye Sarayı Zemin Kat Bursa

 : adalet.com.tr – adaletyayinevi.com

 : facebook.com/adaletyayinevi

 : adalety@adaletyayinevi.com

 : twitter.com/adaletyayinevi

Sayfa Tasarımı:

Nimet Yıldız

Kapak Tasarımı:

Yasin Özbudak

Baskı:

Vadi Grafik Tasarım Ltd. Şti.
İvedik Org. San. Bölgesi 88 Oto 3. Bölge
2284. Sok. No: 101 Yenimahalle/Ankara
Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

ÖNSÖZ

Futbol, dünya genelinde en popüler sporlardan biri olup, milyonlarca kişi tarafından seyredilmekte ve takip edilmektedir. Futbolun kalbi, sahada ter döken profesyonel futbolcuların etrafında atmaktadır. Profesyonel futbolcuların kariyerleri, iş sözleşmeleri ve kulüpleri ile olan ilişkileri, sporun ekonomik ve hukuki yönlerini önemli ölçüde etkilemektedir. "Profesyonel Futbolcuların İş Sözleşmelerinin Sona Ermesi" adlı bu eserin, konuyla ilgilenen sektördeki herkes için büyük bir kaynak olmasını temenni etmekteyiz.

Bu kitap profesyonel futbolcuların iş sözleşmelerinin sona ermesi adlı tezimden üretilmiştir. Çalışmamda profesyonel futbolcuların iş sözleşmeleri genel çerçevede tanımlandıktan sonra iş sözleşmesinin sona ermesine neden olan sebepler ve sona ermenin sonuçları güncel literatür bilgisi ile incelenmiştir. Futbolcuların, iş sözleşmelerinin süreçlerini, sona erme nedenlerini, haklarını ve yükümlülüklerini anlatırken, aynı zamanda spor mevzuatı ve hukuki düzenlemelerle ilgili detaylara da yer vermektedir. Futbolcuların, kulüplerin, yöneticilerin ve diğer sektör paydaşlarının, bu alanda bilgi sahibi olmaları ve doğru kararlar alabilmeleri için önemli bir rehber niteliği taşımaktadır.

Çalışmamda Türk Borçlar Kanunu, TFF Statü / Talimatları, FIFA Statü / Talimatları ve CAS kodları dikkate alınarak, futbolcunun iş sözleşmesi Türk Hukuk mevzuatı ve uluslararası spor hukuku çerçevesinde ele alınmıştır. Spor yargısına yansıyan Yargıtay kararları, TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu kararları ve TFF Tahkim Kurulu kararlarıyla birlikte, uluslararası spor hukuku açısından FIFA DRC kararları ve CAS kararları da incelenerek spor hukuku içtihatlarına da yer verilmiştir. Bu sayede spor hukukunun ulusal ve uluslararası düzeyde işleyişinin karşılaştırmalı bir incelemesi yapılarak, konu hakkında görüşler sunulmuştur. Yüzlerce FIFA DRC ve CAS kararını araştırırken yardımını esirgemeyen Çeviri Derneği Spor Tercümanları Komisyonu Başkanı sevgili dostum Yunus Emre İshak'a şükranlarımı sunarım.

Bu kitabın yazılmasında, içeriğinin şekillenmesinde ve oluşumunun tüm basamaklarında katkısı olan değerli hocam Prof. Dr. Haluk Hadi Sümer'e duyduğum minnettarlığı ifade etmek isterim. Kendisinin uzmanlığı,

bilgisi ve deneyimi sayesinde, bu eser daha da zengin ve kapsamlı bir hale gelmiştir. Prof. Dr. Haluk Hadi Sümer'e gösterdiği desteğinden ve sürekli rehberliğinden dolayı teşekkürlerimi sunarım.

Bu kitabın, profesyonel futbolcuların iş sözleşmelerinin sona ermesi konusunda bilgi ve fikir alışverişi sağlayarak, sektördeki karar alıcılara, avukatlara, akademisyenlere ve spor hukuku ile ilgilenen diğer ilgililere katkıda bulunmasını dilerim.

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BAYRAK

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR CETVELİ.....	11
GİRİŞ	13

BİRİNCİ BÖLÜM

PROFESYONEL FUTBOLCU SÖZLEŞMESİ

§1. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Tanımı	17
§2. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Konusu ve Kapsamı.....	18
§3. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Hukuki Niteliği.....	19
I. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Hukuki Niteliğinin Uluslararası Hukuk Bağlamında İncelenmesi	19
II. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Hukuki Niteliğinin Türk Hukuku Açısından İncelenmesi.....	23
§4. Sözleşmenin Unsurları	34
I. İş Görme	35
II. Ücret.....	36
III. Bağımlılık	37
§5. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Tarafları	41
I. Futbolcu	41
II. Kulüp	43
a. Spor Kulübü Statüsünde Futbol Kulüpleri	44
b. Anonim Şirketi Statüsündeki Kulüp.....	47
§6. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Şekli	50
§7. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinin Süresi	51
§8. Profesyonel Futbolcu Sözleşmesinden Doğan Hak ve Borçlar.....	53
I. Futbolcunun Borçları	53
a. İş Görme Borcu	53
i. İşçinin işi kendisi yapması (Bizzat ifa).....	55
ii. İşçinin çalışma koşullarına uyması ve özenle işi yapması.....	56

b. Sadakat Borcu.....	58
c. Sır Saklama Borcu	58
d. Rekabet Etmeme Borcu.....	60
II. Kulüplerin Borçları	62

İKİNCİ BÖLÜM

PROFESYONEL FUTBOLCU SÖZLEŞMESİNİN SONA ERME NEDENLERİ

§9. Sözleşmenin Kendiliğinden Sona Ermesi.....	65
I. Sözleşme Süresinin Dolması	65
II. Ölüm	67
III. Kulübün Tüzel Kişiliğini Kaybetmesi ve İflası.....	69
IV. Bozucu Şartın Gerçekleşmesi.....	70
IV. İmkânsızlık	77
§10. Karşılıklı Sona Erdirme	84
§11. Fesih Yolu ile Sona Erme	88
I. Futbolcunun Fesih Hakkı.....	88
a. Vadesinde Ödenmeyen Alacaklar.....	89
b. Etkin Çalışma Hakkının İhlal Edilmesi	92
c. Sportif Haklı Neden	93
d. Antrenmana Katılımın Engellenmesi ve Kulübün Kötü Niyetli Davranışları.....	101
e. Sözleşmede Yükümlülüklerin Kulüp Tarafından İhlal Edilmesi	104
II. Kulübün Fesih Hakkı	106
a. Futbolcunun Hastalık veya İstirahat Hali	106
b. Futbolcunun Hak Mahrumiyeti veya Müsabakadan Men Cezası Alması	114
c. Futbolcunun Yükümlülüklerini Ağır Şekilde İhlal etmesi	119
d. Futbolcunun Futbol Menajerleri ile Çalışma Talimatına Aykırı Davranması.....	120
e. Diğer Haklı Fesih Sebepleri	122
i. Disiplinsiz Hareket	124
ii. Düşük Performans:	126
iii. Oyuncunun Kulübü Terk Etmesi	128
iv. Gözaltı ve Tutuklanma	131
v. Son Çare İlkesi.....	132

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**PROFESYONEL FUTBOLCU SÖZLEŞMESİ SONA ERMESİNİN SONUÇLARI VE
UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YOLLARI**

§12. Sözleşmenin Sona Ermesinin Sonuçları	135
I. Futbolcunun Yeni Sözleşme Yapma Serbestliği	135
II. Tazminat.....	136
III. Sportif Cezalar	147
§13. Uyuşmazlık Çözüm Yolları.....	152
I. Genel Yargı Yolu	156
II. Ulusal Sportif Uyuşmazlıkların Çözümü.....	160
a. TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu	160
b. TFF Tahkim Kurulu	162
III. Uluslararası Sportif Uyuşmazlıklarının Çözüm Yolları.....	170
a. FIFA DRC (FIFA Uyuşmazlık Çözüm Kurulu).....	170
b. Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi CAS (Court Of Arbitration for Sport)	175
SONUÇ	185
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	191
PROFESYONEL FUTBOLCU SÖZLEŞMESİ	201

KISALTMALAR CETVELİ

ABD	: Ankara Barosu Dergisi
AHBÜHFD	: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
AİHM	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AÜHFD	: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
CAS	: Court of Arbitration for Sport
DEÜHFD	: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
DRC	: Dispute Resolution Chamber
E.	: Esas
FİFA	: Federation Internationale de Football Association
HD.	: Hukuk Dairesi
K.	: Karar
İÜHFM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
MÜHFHAD	: Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi
PFSTT	: Profesyonel Futbolcu Statüleri ve Transfer Talimatı
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
SKSFK	: Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu
T.	: Tarih
TAAD	: Türkiye Adalet Akademileri Dergisi
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu

TFF FKTT.	: Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı
İş Kanunu	: 4857 sayılı İş Kanunu
UEFA	: Union of European Football Associations
vb.	: Ve benzeri
Y.	: Yargıtay

GİRİŞ

Spor hukuku gelişmekte olan bir hukuk dalıdır. Hem özel hukukun hem de kamu hukukunun alanına giren spor hukuku karma hukuk dalında yer almaktadır. Sporun endüstrileşmesi ile birlikte spor uluslararası bir etki alanına sahip olmuştur. Spor branşları içerisinde ise futbol önemli bir yere sahiptir. Günümüzde dünyada en çok takip edilen spor dalı olmasının yanı sıra yüksek sporcu maliyetleri açısından dikkatleri üzerine çekmektedir. Birçok yerli ve yabancı sporcu ulusal futbol liglerinde sportif faaliyet yürütmektedir.

Futbol kulüpleri spor endüstrisi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Futbolcuların çok yüksek ücretler (bonservis, ma başı ücret, sportif başarı primi vb.) karşılığında futbol faaliyetlerini sürdürmektedir. Futbol kulüpleri bu giderleri karşılamak için marka değerlerini yükseltmek zorunda kalmaktadırlar. Futbol kulüpleri reklam, sponsorluk, yayın, forma satışı gibi birçok kalemden gelir sağlamaktadırlar. Gelir seviyesinin sportif başarı ile paralellik göstermesi nedeniyle kulüpler başarı sağlayabileceği en iyi futbolcuları kadrolarında yer almasını amaçlamaktadırlar. Futbolun kendine özgü dinamikleri düşünöldüğünde transfer edilen futbolcular için iş görme ediminin çerçevesinin çizilmesi gerekli iken futbol kulübünün ücret ödeme borcu da belirlenmelidir. Futbolun kalabalık kitlelere hitap etmesi, taraftar gruplarının yoğunluğu ve yayın ihaleleri düşünöldüğünde ciddi gelir elde etmektedir. Bu nedenle futbol spor branşından öte finansal bir yere konumlanmıştır. Futbolcuların işçi olarak yüksek kazançları düşünöldüğünde rutin işçi işveren çizgisinden çıkararak korunması gereken işçi tarafından öte işveren kulüplerden daha güçlü konuma gelmişlerdir.

Futbolun kendi dinamikleri açısından bağımlılık unsuru da farklı değerlendirilmelidir. Tek tip kulüp logolu kıyafet/forma giymek ve takımın kurallarına uymak zorunda olan futbolcunun aynı zamanda ulusal ve uluslararası futbol federasyonlarının kurallarına özel hayatında dahi bağlı olması futbolcu ile işveren kulübü arasında farklı çalışma koşulları oluğunu göstermektedir. Yurt içi - yurt dışı kamplar, antrenmanlar ve ev sahibi veya deplasman da kulübün bulunduğu ilde veya il dışında gerçekleşen ulusal lig müsabakaları veyahut uluslararası organizasyonlara katılım bir arada düşünöldüğünde çalışma yer ve saatlerinde rutin iş hayatından farklı ol-

duğu da bir gerçektir. Görüleceği üzere futbol kendi dinamikleri olan ve rutin iş hayatından oldukça farklı bir iş alanı olduğu gerçeği yaşanacak uyuşmazlıkların ve çözüm yollarının kendine has kurallar çerçevesinde oluşması gerektiği açık bir şekilde göstermektedir.

Spor hukuku açısından konuya bakılacak olursa ulusal federasyon ve uluslararası federasyonların talimatları spor hukuku ve özelde futbol hukukunun kaynaklarını oluşturacaktır. Gelişen futbol endüstrisi ile birlikte yabancılık unsurunun futbol içerisinde çoğunlukla yer alması futbol uyuşmazlıkların çözümünde zorluklar oluşturmaktadır. Bu açıdan FIFA DRC (FIFA Uyuşmazlık Çözüm Kurulu / *Dispute Resolution Chamber*) ve CAS (Spor Tahkim Mahkemesi / *Court of Arbitration for Sport*) gibi sportif yargının oluşması milli ve milletlerarası yargıyı gündeme getirmiştir. Buna ilaveten spor tahkimi kararlarının temyizinin nasıl sağlanacağı hangi ulusal hukuk kuralının FIFA talimatlarında yer almayan konuların çözümüne başvurulacağı gibi konular uluslararası spor yargısı açısından tartışma konularıdır. Spor hukukunun yeni gelişmekte olan bir hukuk dalı olması konu ile ilgili olarak doktrinde yer alacak çalışmalara ihtiyaç olduğunun en önemli göstergesidir. Bosman kararı ile ivme gösteren spor hukukunda yaşanan her uyuşmazlığın spor hukukunun gelişmesinde katkısı olduğu bir gerçektir. Futbol uyuşmazlıklarının ulusal ve uluslararası spor yargısı içerisinde büyük bir yer kapladığı düşünöldüğünde doktrinde futbol ile ilgili yapılacak çalışmalara olan ihtiyacın varlığını göstermektedir.

Kulüplerin kadrolarında yer alan sporculardan verim alamamaları veya ulusal federasyon talimatları gereği takımda revizyon yapma istekleri olabilmektedir. Ulusal federasyonların yerli sporcu yetişmesi için bazı önlemler aldıkları görölmektedir. Türkiye'de yabancı sınırlaması buna örnek gösterilebilir. Transfer ettikleri yabancı futbolcudan verim alamayan kulüpler yeni transferler için önceki sporcuları ile aralarında yer alan sözleşmeyi feshetme yoluna gitmektedirler. Transfer ettikleri futbolcudan verim alamayan kulüpler futbolcuların sözleşmesini sonlandırma iradesi gösterirken kulübünde kadroda yer alamayan futbolcularda sözleşmesini sona erdirmeye iradesi göstermektedirler. Futbolcu ve kulüplerin birbirlerine karşı girmiş oldukları yükümlölüklerin fazla olması yaşanabilecek uyuşmazlıkların çerçevesini genişletmektedir.

Sportif yaşamın kendine özgü dinamikleri düşünöldüğünde genel kuralların sporda yaşanacak uyuşmazlıkların çözümünde yetersiz kalması uluslararası spor mevzuatının ulusal hukuk kuralları ile çelişmesi ise başlı başına uyuşmazlık olarak değerlendirilebilir. Yaptığımız bu çalışmada hem

ulusal uyuşmazlık çözüm yolları hem de uluslararası çözüm yolları kararları karşılaştırmalı olarak verilerek ileride yapılacak çalışmalara ışık tutulmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda ulusal düzeyde spor hukuku ve özelinde futbol mevzuatının gelişmesinde bir kaynak oluşturulması amaçlanmıştır.

24.04.2022 tarihinde resmi gazetede yayınlanan 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun futbol branşına etkilerinin incelendiği çalışmamızda Mayıs 2021 yılından itibaren TFF resmi internet sitesinde yayınlanan TFF Tahkim Kurulu gerekçeli kararlarına da yer verilmiş olması çalışmamızın özgün tarafları arasındadır. Ayrıca uluslararası futbol yargısı olan FIFA DRC ve CAS içtihatlarının yönelimi ve TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu ve Tahkim Kurulunun uyuşmazlıklara bakış açısının karşılıklı olarak verilerek, ulusal ve uluslararası spor yargı kararları arasında gelişen çelişkilerin ortaya konulması çalışmamızın diğer bir özgün tarafıdır.

Çalışmanın konusu profesyonel futbolcuların iş sözleşmelerinin sona ermesi olarak belirlenmiştir¹. Üç bölüm altında incelediğimiz konunun ilk bölümünde profesyonel futbolcu sözleşmesinin çerçevesi incelenmiştir. İkinci bölümde profesyonel futbolcu sözleşmesinin sona ermesi yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise sona ermenin sonuçları ve uyuşmazlık çözüm yolları konularına yer verilmiştir.

Birinci bölümde profesyonel futbolcu sözleşmesinin tanımı, hukuki niteliği, konusu, kapsamı, unsurları, tarafları, şekli, süresi ve tarafların borçları gibi konulara değinilmiştir. Futbolun kendi dinamikleri açısından profesyonel futbolcu sözleşmesinin kendine özgü yapısı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Yüksek gelir elde eden futbolcuların farklı çalışma koşulları göz önüne alınarak sözleşmenin hukuki niteliğinin belirlenmesinin önemi göz önüne alınarak, bu konu benzer sözleşme tipleri ile karşılaştırılarak ayrıntılı biçimde incelenmeye çalışılmıştır.

İkinci bölümde ise profesyonel futbolcu sözleşmesinin sona erme nedenleri ulusal ve uluslararası spor yargısına konu olan somut olaylar baz

---

¹ Günümüzde Türk Hukuk sisteminde iş sözleşmeleri ve hizmet sözleşmeleri aynı hukuki tanımı ifade etmek için kullanılmaktadır (MOLLAMAHMUTOĞLU, Hamdi / ASTARLI, Muhittin / BAYSAL, Ulaş: İş Hukuku Ders kitabı, 5. B, C 1, Lykeion Yayıncılık, Ankara 2021, s. 74-76; ŞENGÜL, Mehmet, "Türk Borçlar Kanunu ve İş Hukuku Mevzuatı Çerçevesinde Belirli Süreli İş/Hizmet Sözleşmesi" Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C 11, S 2, 2012, s. 185-225; ÖZKAN, Zeynep Aslı: İş Sözleşmesi Kapsamında İşçinin İş Görme Borcu, Onikilevha Yayıncılık, İstanbul 2019, s. 53) . Çalışmamız içerisinde iş sözleşmesi ve hizmet sözleşmesi ayrımına gidilmeden aynı tanıma giren bu ifadeler iş sözleşmesi ifadesi olarak kullanılacaktır.

alınarak derlenmeye çalışılmıştır. Sözleşme süresinin dolması, ölüm hali, kulübün tüzel kişiliğini kaybetmesi, bozucu şartın gerçekleşmesi, imkânsızlık halleri yanında karşılıklı anlaşma yolu ve fesih yolu ile sona erme halleri TFF Tahkim Kurulu, FIFA DRC ve CAS kararlarına yansıyan uyuşmazlıklar ile incelenmiştir.

Üçüncü bölümde profesyonel futbolcu sözleşmesi sona ermesi durumunda futbolcunun serbest kalma hali ile birlikte haksız fesih durumunda futbolcu veya kulübün ödemesi gereken tazminat ve sportif cezalar konusuna değinilmiştir. Bu bölümde haksız fesih tazminat hesaplaması hem ulusal spor yargısı hem de uluslararası yargı yolunda nasıl yapıldığı somut olaylar eşliğinde ortaya konulmuştur. Konu ile ilgili olarak TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu ve Tahkim Kurulu ile FIFA DRC ve CAS kararlarında uyuşmazlıkların nasıl çözüme kavuşturulduğu bilgilerine yer verilmiştir.